

CONSELL JURÍDIC CONSULTIU
DE LA
COMUNITAT VALENCIANA

Dictamen 391/2019
Expedient 327/2019

Presidenta
Hble. Sra.
Margarita Soler Sánchez

Conselleres i Consellers
Il·lmes. Sres. i Il·lms. Srs.
Enrique Fliquete Lliso
Faustino de Urquía Gómez
Asunción Ventura Franch
M.^a del Carmen Pérez Cascales
Joan Carles Carbonell Mateu

Conseller nat
Molt Hble. Sr.
Francisco Camps Ortíz

Secretari General
Il·lm. Sr.
Joan Tamarit i Palacios

Hble. Senyor:

El Ple del Consell Jurídic Consultiu de la
Comunitat Valenciana, en sessió celebrada el
dia 19 de juny del 2019, sota la Presidència de
la Hble. Sra. Margarita Soler Sánchez, i amb
l'assistència dels senyors i les senyores que al
marge s'expressen va emetre, per unanimitat, el
dictamen següent:

De conformitat amb la comunicació de V. H., de 6 de juny de 2019
(Registre d'entrada de 10 de juny), el Ple del Consell Jurídic Consultiu de la
Comunitat Valenciana ha examinat el procediment instruït per la Conselleria
de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació sobre el
Projecte de Decret pel qual es crea la Xarxa Valenciana de Territoris
Socialment Responsables.

ÁMBITO- PREFIJO

ORVE

Nº registro

CÓDIGO SEGURO DE VERIFICACIÓN

DIRECCIÓN DE VALIDACIÓN

FECHA Y HORA DEL DOCUMENTO

2019-06-20 09:57:15

Validez del documento

I ANTECEDENTS

De l'examen de l'expedient administratiu es desprén el següent:

Primer. Sol·licitud de dictamen.

Amb data 10 de juny de 2019, remés pel conseller Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació va tindre entrada en aquest Consell Jurídic el Projecte de Decret pel qual es crea la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables, en el qual se sol·licita el preceptiu dictamen, amb caràcter d'urgència, de conformitat amb el que disposen els articles 10.4 i 14 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de creació del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

Segon. Documentació remesa.

L'expedient està integrat, entre altres, pels documents següents:

1. Resolució de 21 de gener de 2019, del conseller Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, per la qual es va iniciar el procediment d'elaboració del projecte de Decret.
2. Acord del Consell d'1 de febrer de 2019, de declaració d'urgència de la tramitació del procediment d'elaboració del projecte de Decret.
3. Primer esborrany del projecte de Decret.
4. Informe sobre la necessitat i oportunitat d'aprovar el projecte de Decret emés pel director general de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern, de 4 de febrer de 2018.
5. Informe sobre l'impacte de gènere, informe sobre l'impacte de la normativa en la infància, en l'adolescència i en la família i informe sobre la coordinació informàtica, emesos pel director general de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern el dia 26 de febrer de 2018.
6. Memòria econòmica de 6 de març de 2019 del director general de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern.

7. Anunci del tràmit d'informació pública en el DOGV núm. 8505 de 13 de març de 2019.

8. Escrits d'al·legacions del subdirector general de Comerç i Consum, de la directora general de Treball i Benestar Social, del sotssecretari de Presidència, de la sotssecretària de la Conselleria de Vicepresidència, de la directora general d'Infància i Adolescència i de la sotssecretària d'Hisenda i Model Econòmic.

9. Informe de l'Advocacia de la Generalitat, de data 9 de maig de 2019.

10. Informe de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions, sobre l'article 94 del Decret 220/2014, d'Administració Electrònica de la Comunitat Valenciana i de Coordinació Informàtica de projectes normatius i actes administratius, de data 31 de maig de 2019.

11. Informe de la sotssecretària de la Conselleria consultant de data 5 de juny de 2019.

12. Text definitiu del projecte de Decret.

I en aquest estat del procediment es va remetre l'expedient a aquest Consell per al seu dictamen.

II CONSIDERACIONS

Primera. Naturalesa del dictamen.

L'article 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, de la Generalitat Valenciana, estableix que el Consell Jurídic Consultiu haurà de ser consultat preceptivament en els supòsits de «projectes de reglaments o disposicions de caràcter general que es dicten en execució de lleis i les seues modificacions».

La petició ha sigut cursada amb caràcter urgent.

Segona. Procediment d'elaboració del projecte de Decret.

Quant a la tramitació duta a terme per la Conselleria consultant ha de destacar-se que s'han seguit les principals regles de procediment per a l'elaboració dels reglaments autonòmics, contingudes en l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell i en el títol III del Decret 24/2009, de

13 de febrer, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat.

Respecte de la consulta pública prèvia, l'article 133 de la Llei de Procediment Administratiu Comú estableix que serà preceptiva, llevat que la proposta normativa no tinga impacte significatiu en l'activitat econòmica, no impose obligacions rellevants als destinataris o regule aspectes parcials d'una matèria, i es podran ometre també en el cas de normes pressupostàries o organitzatives o quan concórreguen raons greus d'interès públic que ho justifiquen.

En el present cas, no s'ha justificat l'omissió d'aquest tràmit però sí que la consulta revist caràcter d'urgència: «en virtut del que disposa la disposició final primera de la Llei 18/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, per al foment de la responsabilitat social, que autoritza el Consell per a dictar els disposicions necessàries per al desplegament i aplicació de la llei, que es duran a terme en el termini màxim de huit mesos des de la seua entrada en vigor, motiu pel qual es proposa la tramitació urgent d'aquest decret».

Per Resolució de 21 de gener de 2019, del conseller Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació es va iniciar el procediment d'elaboració de la norma.

El director general de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern va emetre un informe sobre la necessitat i oportunitat, i un informe sobre la repercussió econòmica d'aprovar el projecte de Decret. En aquest últim s'indica expressament que «el present projecte de decret, per raó del seu objecte, no generarà un increment de despesa en les consignacions pressupostàries de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació».

En compliment del que preveuen els articles 4 bis de la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre dones i homes, i 6.3 de la Llei 12/2008, de 3 de juliol, de la Generalitat, de Protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana, des de la Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern es van emetre els corresponents informes d'impacte de gènere i en la infància i l'adolescència, respectivament.

L'anunci d'informació pública es va publicar en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana núm. 8505 de 13 de març de 2019. I van formular al·legacions els òrgans indicats en l'antecedent primer del dictamen.

L'Advocacia de la Generalitat va informar la norma projectada en data 9 de maig de 2019

Figura també en l'expedient informe de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions, sobre l'article 94 del Decret 220/2014, d'Administració Electrònica de la Comunitat Valenciana i de Coordinació Informàtica de projectes normatius i actes administratius.

I finalment, la sotssecretària de la Conselleria consultant va emetre un informe favorable el dia 5 de juny de 2019.

Tercera. Finalitat de la norma i marc normatiu.

La responsabilitat social es va definir en el Llibre Verd de la Comissió Europea com «la integració voluntària, per part de les empreses, de les preocupacions socials i mediambientals, en les seues operacions comercials i les seues relacions amb els seus interlocutors».

Tal concepte va ser renovat amb la comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions de l'Estratègia renovada de la Unió Europea per a 2011-2014, sobre responsabilitat social de les empreses, que va relacionar la responsabilitat social amb el seu impacte en la societat i va fer que la responsabilitat social haja guanyat progressivament més protagonisme en l'agenda de prioritats europees.

La Unió Europea considera la responsabilitat social com una eina o estratègia per a la consecució dels objectius de l'Estratègia 2020 previstos en la comunicació de la Comissió de 3 de març de 2010: un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. I això es va executant gradualment, entre altres, amb la Directiva 2014/95 UE, del Parlament i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, per la qual es modifica la Directiva 2013/34/UE pel que fa a la divulgació d'informació no financera i informació sobre diversitat per part de determinades grans empreses i determinats grups, i la Directiva 2014/24 UE, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE.

A Espanya, l'Estratègia Espanyola de Responsabilitat Social 2014-2020, per a empreses, administracions públiques i la resta d'organitzacions, té com a finalitat avançar cap a una societat i una economia més competitiva, productiva, sostenible i integradora, i estableix expressament que «la responsabilitat social pot servir com a eina per a contribuir a millorar la capacitat de recuperació de l'economia espanyola, que després dels anys de crisis previs a la seua elaboració, han suposat una important pèrdua d'ocupació. Per això, en la concepció d'aquesta Estratègia, s'ha tingut en compte el seu context econòmic i social».

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix en l'article

19 que, en l'àmbit de les seues competències, la Generalitat impulsarà un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible, basat en la incorporació de processos d'innovació, la plena integració en la societat de la informació, la formació, permanent, la producció obertament sostenible i una ocupació estable i de qualitat en la qual es garantisca la seguretat i la salut en el treball.

El caràcter transversal, horitzontal i multidisciplinari de la responsabilitat social suposa la concurrència de diversos títols competencials. La Comunitat Valenciana ostenta competència exclusiva en matèria de turisme (article 49.1.12a), serveis socials (article 49.1.12a), promoció de la dona (article 49.1.26a), protecció ajuda de menors (article 49.1.27a), joves, emigrants, persones amb discapacitat i altres grups o sectors necessitats de protecció especial i defensa del consumidor i usuari (article 49.1.35a).

Així mateix, ostenta, de conformitat amb l'article 51.1.1a de l'Estatut competència d'execució de la legislació de l'Estado en matèria laboral i el foment actiu de l'ocupació. D'altra banda, a tenor de l'article 52.1.1ª, té competència exclusiva en la planificació de l'activitat econòmica de la Comunitat Valenciana, d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

En exercici d'aquesta competència es va aprovar la Llei 18/2018, de 13 de juliol, per al foment de la responsabilitat social, -l'avantprojecte de la qual va ser dictaminat per aquest Consell en el seu Dictamen núm. 709/2017, de 8 de novembre. El seu objecte és, segons l'article 1, «promoure i fomentar en l'àmbit de la Comunitat Valenciana el desenvolupament d'accions i polítiques socialment responsables en les administracions públiques, el seu sector públic instrumental, en les empreses i, en general, en les organitzacions públiques o privades, perquè en el disseny, desenvolupament i posada en marxa de les seues polítiques, plans, programes, projectes i operacions s'assumisquen criteris de sostenibilitat social, ambiental, econòmica, financera i de transparència en la contractació amb condicions generals».

L'article 20 d'aquesta Llei estableix, sota la rúbrica «Xarxa de territoris socialment responsables», que:

«1. La Conselleria competent en matèria de responsabilitat social crearà la xarxa valenciana de territoris socialment responsables, de la qual podran formar part aquells que compten amb polítiques per a gestionar els impactes socials, laborals, ambientals, econòmics i culturals que facen compatible una economia competitiva amb la cohesió social i la millora de la vida de la ciutadania a través d'un enfocament de governança participativa.

2. A aquest efecte, es crearà per la Conselleria competent en matèria de responsabilitat social un distintiu que visualitze externament els territoris

socialment responsables.

3. La xarxa valenciana de territoris socialment responsables s'integrarà o coordinarà, si escau, amb altres similars que existisquen tant a nivell estatal com autonòmic».

Per això, el director general de de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern va justificar la procedència d'elaborar la present norma de la manera següent:

«és necessari i oportú tramitar un projecte de decret pel qual es crea la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables, en compliment del que estableix l'article 20 de la Llei 18/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, per al foment de la responsabilitat social i, en conseqüència, s'ha elaborat el corresponent text».

Consegüentment, acomplint les anteriors previsions, en el marc de la normativa exposada ha sigut elaborat el projecte de Decret sotmés a consulta.

Quarta. Estructura i contingut del projecte.

El text del projecte consta d'una part expositiva, una part dispositiva integrada per deu articles, una part final amb una disposició addicional única i dues disposicions finals, i un annex. El contingut de la norma projectada és el següent:

Article 1. Objecte.

Article 2. Àmbit d'aplicació.

Article 3. Principis de la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables.

Article 4. Objectius de la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables.

Article 5. Adhesió a la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables.

Article 6. Procediment d'adhesió.

Article 7. Finançament de la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables.

Article 8. Segell o distintiu de «Territori Socialment Responsable».

Article 9. Obligacions i facultats dels qui ostenten la titularitat del segell o distintiu de «Territori Socialment Responsable».

Article 10. Revocació i renúncia.

Disposició addicional única. No increment de la despesa.

Disposició final primera. Desenvolupament.

Disposició final segona. Entrada en vigor.

Cinquena. Observacions al text del projecte de Decret.

Observacions al Preàmbul.

En primer lloc ha d'advertir-se, com ja es va observar en el recent Dictamen núm. 328/2019, que l'article 129.1 de la Llei 39/2015 disposa que «En l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, les Administracions Públiques actuaran d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència. En l'exposició de motius o en el preàmbul, segons es tracte, respectivament, d'avantprojectes de llei o de projectes de reglament, quedarà prou justificada la seua adequació a aquests principis». Aquest apartat recull els principis de bona regulació que, si bé no són aplicables a la iniciativa legislativa dels governs autonòmics, sí que ho són a la potestat reglamentària de les comunitats autònomes, conforme resulta de la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig.

Per tant, trobant-nos davant una disposició reglamentària, haurà de procedir-se a justificar els principis de bona regulació, de manera que en la norma projectada s'explique i justifiqui que aquesta norma s'adequa als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

Es considera, per tant, que la part expositiva de la norma ha de completar-se de la forma exposada.

Aquesta observació és essencial als efectes previstos en l'article 77 del Reglament d'aquest Consell.

A l'article 5. Adhesió a la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables.

En aquest article es determina quines entitats, organismes o institucions poden ser membres de la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables. Considerem que seria recomanable que, no només es faça la relació dels possibles membres de la Xarxa, sinó que a més a més es faça referència a la necessitat de compliment dels requisits que estableix la Llei 18/2018, de 13 de juliol.

Observacions de caràcter gramatical

Totes les referències a aquest o al present «Decret» hauran de fer-se amb lletra majúscula inicial, com sí que es fa en l'article 7.2 in fine projectat.

III CONCLUSIÓ

Pel que queda exposat, el Ple del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana és del parer:

Que el projecte de Decret pel qual es crea la Xarxa Valenciana de Territoris Socialment Responsables, és conforme amb l'ordenament jurídic sempre que s'atenga l'observació essencial formulada.

V.H., no obstant això, resoldrà allò que considere més encertat.

València, 19 de juny del 2019

EL SECRETARI GENERAL

LA PRESIDENTA

Firmat per Margarita Soler Sánchez el
19/06/2019 14:06:02
Càrrec: Presidenta del Consell Jurídic
Consultiu de la Comunitat Valenciana

Firmat per Joan Maria Tamarit Palacios el
19/06/2019 13:42:20
Càrrec: Secretari General del Consell
Jurídic Consultiu

HBLE. SR. CONSELLER DE TRANSPARÈNCIA, RESPONSABILITAT SOCIAL,
PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ.

